

OAS'K NE KLEINE GAST WOAS

DIEL 1

Rudy Duprez

Voila, ierbij d' iestoore van binst da'k ne kleine gast woas, tuupe mee mijn zeusters en broers. Da woare tijje,'k zoe ze girre weere meemoake. Allee, 't begin van 't amusement: wa da'k mij rappeleere, van verre, vrie verre veur den tijt dan ze de pamperz uitgevoenden oan.

'k Ben geboren in de Bijloke, in 't joar '53 (negentienoenderd-, wel te verstaan). 'k Woas doar wel bij, moar 'k rappeleere mij doar niets van. 'k È tuis noog ne kleine fottoo oaz ekik nen boreling waos. Mijn moeder droeg mij in eur oarmes, mijn voader al een poar joar weere van 't prison in Duitsland, zuu moager oof een groate, stond der neefest. Diene fottoo es getrookken oop oenze koer, teussche de vijver en de konijnekotte.

Wirke mee oens pa

Wulder woare thuis mee zeve kinders: twee meiskes en vijf joenges, en natuurlijk uuk oens ma en oens pa. Mijn moeder waos van Merelbeke, mijn pa een beetse van overal. Oens ma bleef thuis veur oens. Oens pa oa differente stiele. Ij woas eigentlich nen bakker van stiel, en klaptege vele van 't gien da t'ij oa gedoan veur den oorloog. Wirken in Ostende, roend rijje mee een bakkerskerre, nen tripporteur. Tswijle ne kier bruud geven an een madam die nie kost betoalen en der toens iets anders veure dee. Ij ee nuut gezeet wa dat da waos. Ij ee uuk noog gewirkt bij nen èw-ijzermarchand, ij kost doar stuute van vertelle.'k Uur' em noog bezig, oe daze mee een steekkèrre 'n plane veruisdege, dat ij mee oenderd kiloo luut oop zijn schèwers liep, die t'ij toens most verkuupe. En nog vele mier.

Oens pa woas 't miest' in de Sidac, zijn vast wirk – in de labó. Moar tsneuchtinks vroeg, veure da wulder oopstoende, stoend jij al in de wasscherije oop de Zwijnoarsche Stienweeg de was te doen veur de rijke mensche die te léég woaren oom 't zelve te doen. 'k Ben doar uuk noog vele kiere geweest als klein manneke veur zijn boteramme te brenge die t'ij were vergete woas.'k Liepe doar zuu tusschen al die machines, diene stuum, al die madams ten elft

ontkiet, want ‘t woas doar vrie woarme. En al da laweit...! Mijn tante Wieze wirktege doar uuk – da es ien van de zeusters van oens ma.

Achter zijn wirk doar gingd oens pa toens noar de fabrieke. Iest ee t’jij doar in de Sidac de vieringe gezet (de schoorsteen), toens es t’ij doar keune blijve wirken omda ter ne noenkel die doar al wirkteged’ em binne g’oalt ee. ‘k Èe doar uuk noog gewirkt, achter da’k soldoat geweest waos. Oens pa wirkteg’ uuk noog achter zijn ure, de vrijdagoavend en giel de zoaterdag én de zoendag: oofwel in de Zwarte Zusterstroate, in ‘t restaurant Firmin, bij twee gezusters, oof in den opera als garçon. Mijn zusters en broers, en ik èn da toens uuk gedaan. Wulder moeste wel. Oens voaders wil woas wet in dienen tijt!

Mensche, in den opera, doar ème geld verdient mee uupe. Moar we moeste d’er vrie, vrie art veure wirke. Ge moest die dikke nekken altijd content stelle. Wulder verkoochtgen een flassche Champagne en/of een sigare veur duusd fran’, echt woar – in dienen tijt! De flassche’ Champagne lagen doar in gruu-te kuipe mee ijs te koelen, en ge moest z’in tijje bijvulle – die kuipe, nie die flasche! ‘k Zie noog den boas, Guust, en zijn madam de flassche’ telle die wulder meepaktege.

Oens pa kreeg altijd den overschot van ‘t eete mee van die fieste’, woar da die gaste nie aangeweest woare. Oeveel kiers da wulder in dienen tijt nie gezeed en: ”Est wére forel’, oof fezant, oof everzwijn?” Der woas giene mensch in g’iel de straote die da van z’ leve g’eten oa, en oens moeder woas content, want toens moest ze nie kooke – en ierlijk gezeit: ze kan ‘t noog nie. ‘k Uure mijn voader zoaliger noog altijd tegen oens moeder zegge, tswijle da z’ in ‘t schoteluis iets an ‘t griedmaoke woas: “Marie! Wa zijde neu weer’ an’t vermuurde”! Oens moeder oa ne kabeljèw die oens voader an de zie gevangen oa in een cas’rolle geleit, zuust mee woater gevuld!

In de Kempe

Moar ‘k ben te rap mee mijn iestoore, ‘k zou beter beginne mee ‘t begin. ‘k Rappelleere mij noog da’k, oaze ‘k ik zuu een joar oof vier’ oof vijfve waos, da mijn ma mij oop den trein stak, tuupe mee ne gielen boel andere kinders. ‘k Oa astma en ‘k moeste goan geneeze. ‘k Wete noog de noame van dienen docteur die mij wig dee, dr. Acaar of zuu iets omtrent. Ne vieze vent mee een roend brilleke.

‘k Kreege bootses mee in bruin vetpapier, mee stinkkoas oop. ‘k Oa groene sleskes an, diede toedee mee zuu’n knoopke. ‘k Zatte doar tuupe mee al die

andere kinders, die 'k nie 'n kèndege, en 'k waos vrie benijt. 'k Uure die stuumfluite noog van dienen trein, 'k voele noog die eitne bank' oender mijn gat. 'k Uure noog die deure van diene wagoen toesloan. Wulder wiste nie woar da we noartoe reejen, en noog minder veur oe lange da't waos! Ik waos benijt, zuust lijk al die andere kinders.

Loater, veel loater, kwame wulder ievrans toe in een stoasse. 'k È toens g' uurt da wulder in de Kempe' woare. Wa wiste wulder wa dat de Kempe' woaren en woar dat da lag. Allemoal dennebossche' roend oens, w'oame wulder da noog nuut gezien, zuu veel buume tuupe. De reuk van die buume, die zonne doar, diene voart woar da ter peerde nen buut vuurtrokke. W'oame wulder da nog nuut gezien.

Wulder wierde doar deur nonnekes 'oopgevange'. Veel nonne', g'iel in 't wit gekliet, mee zuu iets oop uldere koop, 't woare gelijk vleugels. Ikke kwam' uit ne socialistische nest, oens voader woas ne vrieje ruuje. 'k Oa nooch nuut gien nonne gezien. 'k En kendege da nie, een nonne. 'k Wiste nie dat da bestoend. Die nonne, die moest' anspreke mee 'zuster', moar zulder woare zekers nie lijk mijn zeusters; da woare kwaoje wijve', allee, die nonne'! Ikke, zuu klei-ne da 'k toens waos, è nuut respect g'at veur da soorte van mensche'. Respect, da moede verdiene, è 'k geliert van oens pa! Girre zien, tuupe zijn, 'nen anderen zijn gedacht respecteere, da moe uit eu erte koomme. Niemand moe eu zeggen oe dade moe pijze. Oens pa zee altijd: "z' èn (Den Duits) mij doar zuu vele gesleege, moar mijn gedachten èn z' er nuut nie keunen uitsloan".

'k Waos een beetse weeg. 'k Moeste pijzen oop mijn voader, wa da t'ij mij ee verteld. Da t'ij van Zwijnaarde, binst de winter oopgepakt es deur de Zwarte', en dat tij oop zijn bluute voete deur de sniew noar de Wandeling e moete goan. En da z' em toens in 't prison ieveranst in Duitsland gestoken oan. En da 't ij de menschen uurdege roepen en tiere binst de bombardemente'. Da 't ij in een rijje moest stoan en da ter nen Duits mensche' veur' en neefest em duudschot. Oaz ek er neu oop pijze wa da 't ij meegemoakt ee...

Allee, wulder vuuder mee mijn iestoore. Wulder woaren in Kalmthout aangekome. 'k Zie de facteur noog binne koomen in de sloapzoale. 'k Zie de zonne noog achter zijne reugge. Ij broocht spekke' mee van thuis. De gebuurte oa tuupe geleed. Wulder kregede der allemoal iene spek van, de reste ging noar die nonne'. Ik zie die wijve' noog die mijn spekken an 't oopete woare. Wulder sliepen in ijzere beddekes, en we moesten oenz anden oender oenz uuft legge, anders kreegede van die nonne ne plets. Oas g' eu ande' nie goe oat geleed, ne

plets. Mijn twee broers woare doar uuk. Da è 'k veel loater g'uurt. 'k È ze binst die moande' ne kier of tweeje gezien. Ien van mijn broers es doar noog van een klemmuite gevalle.

Oop 't boerenooft

Moande' loater woare wulder weere thuis. 'k Zie de melkboer, Cyriel, noog die mee peerd en kerre melk, boter en eiers broocht, uuk babeur. Iedere nieuwjoar kreeg oens ma van èm een sponsche en een ziemvel (afb. 1). 'k Ginge doar, oop da boerenooft, als klein manneke van elf joar meejelpe. Noar ginter oop mijne vélo, allee den diene van mijn broere. Mee mijn puute' tussche de buize, en moar steeke. Peutse winter de bieten uit de grond trekke. In de zomer 'eujen en 't groajn binnen oale. Alles mee pird en kerre, gien machines.

Zijn land lag aan de Schelde, 't woas doar vrie stille – allee, oas wulder doar nie woare. 'k È doar mee den boer zijn dochter, Magda, gespeelt en oop de virkes gereeje, de biesten eete gegove... 'k Rieke de mestuup nog, den bietepulp. 'k Smoake de kèwe kaffee noog die Mária, de boerinne, oenz oop 't land broocht, de botramme' mee smèwt. Oas 't wirk gedaon waos oop't land kree-

Afb. 1. Melkboer en -boerin met hun paardje en melkkar, weliswaar een paar decennia vroeger dan de hier beschreven melkboer Cyriel en ook in een compleet andere wijk (Tarbotstraat, Heirmis). Met dank aan André Maes, fotocollectie DSMG, Begijnhof, Sint-Amandsberg.

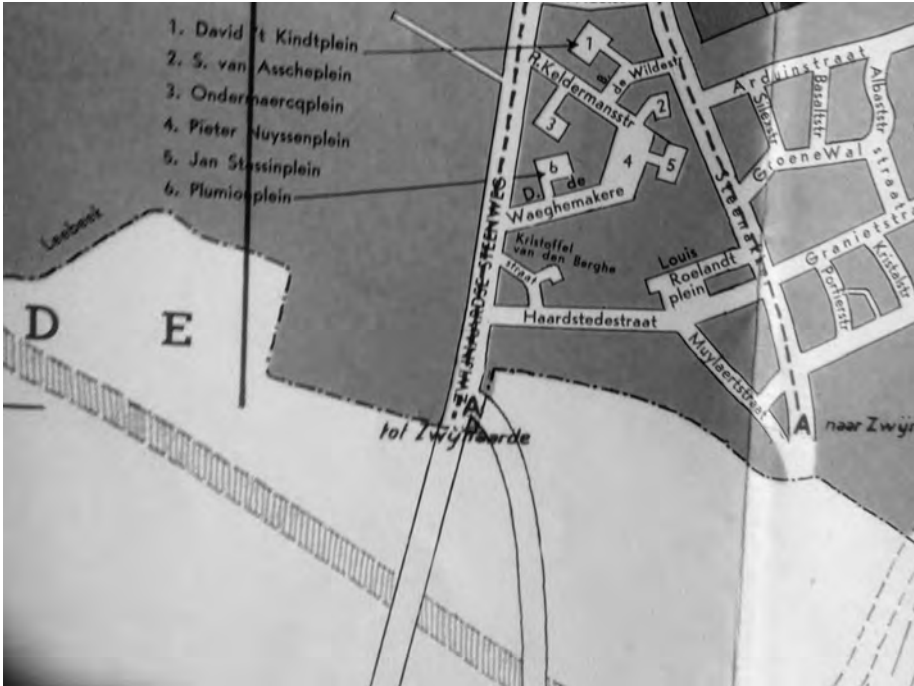
ge 'k ik een bruu, wa boter en eiers mee veur tuis. Ah ja, om weere wa bij te verdiene, want wulder kreege thuis gien drinkcens. 'k Name 'k ik oaz ek noar den boer reeje mee mijne velo altijd een duivemande mee. 'k Lostege die duive (nie die mande) an 't Duurnammeke, aan de Schelde, en toens oop wig noar den boer.

'k Zie zijnen 'oent noog an de keetinge ligge. 'k Voele noog de woarmte van zijn boerepeerde', broave bieste'. Ij oa ter twieje, Nestor en Hector, echte Broabanders. Uuk oa 't ij nog zijn klein peertse, veur zijn melkkèrre te trèkke. In die kèrre ginge 'k ik d'eiers roape, die de kiekens doar ginge lègge. 'k Zie mij nog bezig mee de boerinne in't melkuis boter moaken, en toens d'iemers uitwassche. Vuuder oa 't ij koeje, veur de melk, en uuk een poar stiere'. 't Woare doar een poar smeerlappe' bij, die eu teege de muur deuwdege. Oas 'ter ne ring in uldere neuze zat, woare ze zulder een beetse broaver, moar 't woas altijd ooplette.

Oens straote

Oenzen tuis, in een zijstroate van de Zwijnoarsche Stienweeg, nu bijkanst aan de brugge over de Ringvoart. Da woas der toens nog allemoal nie zuu bebèwd 'lijk te neu (afb. 2). Over de stienweeg oad'e, meters noar beneem, neefest de winkel van de famielde De Cabouter, ne slag noar beneem. Da schildege tooch noog ne meter oof dreie noar beneem. Diene slag stoend vol mee tengels. 'k Ben doar ne kier ingevalle, g'iel mijn lijf vol mee boobbels. En jeuke! Z' èn da loaters allemoal oopgespiet mee 't zand van de Ringvoart. Da woas vroeger amoal weiland. 't Stoende doar drei boerenoven oop. Z' èn da allemoal afgesmete, de buumen afgezoagt en in brande gestoke. Doar ginge wulder spele, en loaters uuk goan zwemme mee oens ien bien oop de groend, en doen lijk da w'an't zwemme woare.

Wulder weundege mee oens bend' in een klein wirkmanzuizeke (afb. 3). Oe da wulder doar allemoal tuupe gezeten èn, 'k vroage 't mij noog altijd af. Die uize' woare gezet, è'k ne kier g'uurt, oop wa da vroeger een sturt woas. 't Ien uis neefest 't ander, een g'iele rijje. Woame doar drei kleine pleintses en ien gruu, mee wegelingskes doartussche. Oop 't gruu plein ginge wulder voetballen en in de zantuup van Kamiel de metser speeldege wulder binst de Roende van Frankrijk mee de coureurkes. È'me wulder oens doar g'amuzeerd! En ee Kamiel doar gevloekt oas wulder zijnen uup zand weer' ommegekierd oan. Kamiel, die altijd mee 'n steekkèrre oop de boane woas. 'k Zie 't noog veure mij, oop die kèrre stoend ter iets oop van de stad Gent.

Afb. 2. De Domien de Waeghemakerestraat op Steenakker. In deze nieuw aangelegde wijk kregen bijna alle straten namen van bouwmeesters (zoals de Waeghemakere, een van de ontwerpers van het Gentse stadhuis) of edelgesteenten. Onderaan: de geplande, maar nog niet gegraven Ringvaart (niet gedateerd wegenplan, rond 1960).

Afb. 3. Gustaaf Duprez en zijn vrouw Maria Taildeman (geb. 1921) met de kleine Rudy in het achtertuinje van hun huisje (privébezeit).

In “oens stroate” kende’g’ iederien iederien. ‘t Zomers zoate ‘d èwe menschen oop de zull’ oof oop ‘nen oom’ gekierden iemer, oof oop de stoel woar dan se de puute’ van afgezoagd oan. Der wier wa afgekomeerd! Wulder, kinders, moochte doar nie bij zijn, niets van uure. “Goa moar goan spele!” zee ons pa.

Oenzen thuis, oens uis

‘k En kan noog nie verstoan oe da wulder doar allemoal t’uup’ in koste. Woame beneen ne gang. G’oat toens d’ eetplaatse, ne ‘salon’, ‘t schoteluis, ne veranda mee de regeput (die wulder alle joare moesten uitkuische; wulder doarin mee een keesche, veur de gazze!), ne gruute koer woar da pa ne stal gemetst oa en uuk een kot veur zijne mottoo, en uuk een kiekeskot, en nog ‘t ien of ‘t ander veur zijnen boel. Ij oa doar uuk ne vijver gedolve, vol mee gèw-vissche. Achter oens uis liep ter nen diepe gracht woar dad’e nie in wildege, want iederien liet doar zijn woater in luupe, en stinke dat da dee!

Boove woare der doar drei sloapkoamers. Oaz’ek neu kijke wa da ‘k ik è, en da moe vergelijke mee da wulder toens oan! Joenge, joenge!! Wulder, de kinders, sliepen in twiepersuunsbeddes, de joenges op ien koamer, de meiskes oop een koamer apoart. Ik riek’ oenze pies-iemer noog.

‘k Uur’ oens voader noog roepe vanuit zijn bedde: “Zet eu moar oop ulder knies veur een alf uurke, en nie bougeren oof ‘k koomm’ af’! Joenges, wulder toens vrie benijt. Moar oenze pa woas ne goeie mensch, ij oa uuk te vele meegemoakt als kind en binst den oorlog. Oens gruute zeuster kwam ‘t soaves bij oens vertelleskes vertelle, tot da oens pa riep da ‘t moest gedoan zijn. Allee, wulder toens weere in oenze nest. In de winter kreege wulder ne woarme stien mee in nen antdoek gedroajd, oof een ijzere strijkijzer da oop ‘t vier gestoan oa, oof een flasche mee woarm oof iet woater. Da ing ter van af oof dat ‘t er ne muur oop de stoove stoent.

Beneem in ‘d eetplaatse stoend ter een kóle-vier, ne Nestor Martin, woar da oens moeder ketel achter ketel kolen in smheet, tot da oens voader riep: “Marie, es’t neu gedoan”! ‘t Ez ier veel t’ iet.” In de winter stake wulder oens voeten in die deurkes, en deugt dat da dee! Ik zie de kolemarhand noog binnekome (afb. 4 en 5). Joenges, den diene zage wulder nie geere kome, want wulder moesten achter zijn vieziet’ alles schuure, van veure tot achter in ‘t schoteluis. Ij smheet die kolen in nen bak die oens pa gemetst oa. Ien van ons katten es doar duu’ gegoan: z’ oa eure kop tussche de muur en de valle geleid binst dat diene marchand an ‘t lossche waos, en die vall’ es toegesleege, flak oop eure nekke.

JEAN DE JAEGER P.V.B.A. S.P.R.L.		FAKTUUR - FACTURE over verkoop en levering van hieraangewezen goederen aan onze algemene verkoopvoorwaarden: pour vente et livraison des marchandises ci-dessus à nos conditions générales de vente.		1	Dét. C.Gr.																						
KOLEN - CHARBONS TEL. 25.27.33 BURELEN EN TOONZALEN: KALANDENBERG, 10 GENT		VUREN - POÉLIERES H. R. 5389 R. C. MAGAZINEN TERPLATEN, 61 GAND		Datum vermeldde bij bezaling a. u. b. DO 2/7/70 AM Date à payer au paiement a. u. b.																							
<table border="1"> <tr> <th colspan="3">GELEVERD IN - LIVRÉ EN</th> <th rowspan="2">Gewicht Kgr. Poits</th> <th rowspan="2">KWALITEIT - QUALITÉ</th> <th rowspan="2">Eenheids- prijs Prix unit.</th> <th colspan="2">BEDRAG - MONTANT</th> </tr> <tr> <th>Zakken Aantal Sacs Nombre</th> <th>Camion Los Vrac</th> <th>Wagon</th> <th>Taks - Taxe</th> <th>Bedrag Taux</th> <th>Bedrag Montant</th> </tr> <tr> <td>10</td> <td></td> <td></td> <td>500</td> <td>SYNTRACIET 5/9% herzeefd & ontstoft</td> <td>2975</td> <td>1488</td> <td></td> </tr> </table>		GELEVERD IN - LIVRÉ EN			Gewicht Kgr. Poits	KWALITEIT - QUALITÉ	Eenheids- prijs Prix unit.	BEDRAG - MONTANT		Zakken Aantal Sacs Nombre	Camion Los Vrac	Wagon	Taks - Taxe	Bedrag Taux	Bedrag Montant	10			500	SYNTRACIET 5/9% herzeefd & ontstoft	2975	1488		KLANT - CLIENT Hr & Mw Burggravenlaan (nieuw nr.) 9000 GENT.			
		GELEVERD IN - LIVRÉ EN						Gewicht Kgr. Poits	KWALITEIT - QUALITÉ	Eenheids- prijs Prix unit.	BEDRAG - MONTANT																
Zakken Aantal Sacs Nombre	Camion Los Vrac	Wagon	Taks - Taxe	Bedrag Taux	Bedrag Montant																						
10			500	SYNTRACIET 5/9% herzeefd & ontstoft	2975	1488																					
Datum Bestelling - Date Commande: 29/7 C Gebruik - Usage: Gewenste levering - Livr. demandée: DO 2/7 AM Opm, Klant - Observ. Client: Opm. - Observ. Chautteur:		Zonder taks - Persoonlijk gebruik volgens verklaring van de klant. Exempt de taxe - Usage personnel suivant déclaration du client.		= 1488 F																							
AANDACHT a. u. b. Onze facturen zijn KONTANT betaalbaar. Indien NIET vereffend binnen de DERTIG DAGEN (te rekenen vanaf de datum van de faktuur) wordt U door de Bank een kwijtschrift aangeboden (nningkosten te uwen laste). ATTENTION s. v. p. Nos factures sont payables AU COMPTANT. Au cas où nous ne recevons pas votre paiement endéans les TRENTE JOURS (date de la facture) la quittance vous sera présentée par la Banque (frais d'encaissement à votre charge). Zie algemene verkoopvoorwaarden op keerzijde. Voir conditions générales de vente au verso.				P.C.R. - C.C.P. n° 3195.33 Kredietbank n° 3165 Bank van Brussel n° 23656 Gener. Bank Mij n° 250.015		TOTAAL - TOTAL bij ontvangst betalen a. u. b. à payer à réception s. v. p.																					
		KLANT - CLIENT		Voldaan - Pour acquit																							

Afb. 4. Een factuur uit 1970 voor levering van 'syntraciet': samengeperst 'herzeefd en ontstoft' kolenstof, een goedkopere vorm van antraciet, zoals ook de in eivorm geperste 'eierkolen' (schenking Audoor-Turkelboom in DSMG, Begijnhof, Sint-Amandsberg).

Veur die stove, woar da 'k over verteldege, zetteg' oens moeder, oas wulder kleine woare, iedere zoaterdag de waskuipe g'riet. Wulder moeste toens in 't bad. Iest oens zeusters. Moeder oa toens een soarge over de waskuurde g'ange, zu da wulder, de joenges, niets koste zien van oens zeusters. Doarachter waos 't oenzen toer, iederien in 't zelfste woater, moar mee een stuk Sunlight-ziepe van ne kilo. Loater, oas wulder een beetse grutter wiere, ginge wulder de zoaterdag noar 't Storyplein in den douche. Da oame wulder tuis toens noog nie; gien plein en uuk gienen douche. Oens pa ee loater toens nen douche gemoakt. Zuu moeste wulder nie mier zuu verre luupe.

Den televieze

In de joare tsestig koocht oenze pa nen tv, ne zwart-witte, nen SBR. Mijn

Barnabé
Germain Dick's
Vertrouwen

**Goeden raad
is goud waard**

Het eene breng ik U, het andere vindt U zelf, want Half-Vette kolen behooren tot kwaliteit, welke voordeel en profijt brengen in uw huiselijk leven. In voorraad gelegd geven Half-Vette geen afval, want het fijne brandt even voortreffelijk. Als brandstof verteerden ze tot het laatste greintje, klonteren juist genoeg en verzamelen enkel stof in den aschbak.

Doe 'n eerste bestelling

en maak de proef. Vul het vuur op, dek het behoorlijk, matig de lucht toevoer en deze kolen zullen warmte en vreugde uren lang behouden en slechts eene kottering vragen om er op te vlammen. Half-Vette geven eene bijna "geijkte" warmte, zonder grijm met regelmatige verbranding. Potten en pannen mogen het vuur zien en zullen niet besmeuren. Die ze eens kocht, blijft ons getrouw" want goede waar prijst zich zelf „ Vraag 'n proefbestelling half-vette, braasetten, musschenkoppen of grove welke ge noodig hebt

en U zegt me dank voor m' raad

BARNABÉ
Germain Dick's vertrouwen

Germain Dick, 72, Coupure, Gent
— Nijverheids- en huishoudkolen —

Afb. 5. Reclameblaadje voor 'halfvette' kolen
(Stadsarchief Gent, Nota's Van Werveke, map 'Alcohol').

èwste broere zee mij dat 't in 't joar '57 woas, vlak veur den expo van '58. 'k Rappelleere mij noog da wulder mee g'iel die bende van oens de zoendag veur de ruite stoende te kijke noar den tv oop 't oekse van de Zwijnoarsche Stienweeg en de Pinteloane, woar da ter nen televiszewinkel woas. En toens ee pa zijn cens bove g'oalt – allee, oens ma – en z'èn nen tv gekoocht. Da woas den derden in g'iel de straote. Oast voetbal woas of 'Schipper noast Mathilde', moeste wulder, de kinders, soms vechte veur een ploatske, want g'iel de gebuurte kwam meekijke. Dienen teevee woas mee een binnenantenne, zuu iene zonder moteur, want oas g' een antenne oop 't dak oat, zee de serieazent dad'e doar takse' moest veure betoale. Oens pa oa die antenne oop de zolder gezet. Oens pa zee: "Oas ge nie rijke zijt, moede slim zijn." Oop nen deurstyl oa't ij mee ne creejoen streepkes gezet veur de poste te zoeken. Die kuurd' ing vaste mee ne noagel die in de steil gesleege woas. Oas

't ij noar nen andere post wildege kijke moest der iene van oens noar bove luupe en an een kurde trekke veur die antenne te verzette, totda oens pa riep da 't goe woas. Oas 't smuurdege koste wulder 't swijle noar den BBC kijke. Wulder verstonde doar niets van moar w'oame beeld.

In de stroate, bij ne kameroat, kochtte ze nen tv die wirkteg' oop vijf-franstukke. Den dag derachter woas da kasken al opegebroken en 't cens woas wig. Wulder ginge doar, oas zijn ma nie tuis woas, goan kijke noar Lassy, Zorro, en 'k weet nie mier wa' noog. 't Cens broochte wulder allemoal tuupe. Ik stake tswijle wa cens in mijne zak achter de commisses die 'k moeste doen van oens ma. En zij moar kloage da't leve zu diere gewoorde woas. In dienen tijt bestoende de kastickees noog nie!

De gebuurte en de winkels

Oe kleine da oens straote waos, w'oame tooch differente winkels in de gebuurte. Twie uize veurbij oens oad'e ne melkwinkel: Steetse. Zij verkocht ezuu een beetse van alles neefest eure melk, moar g'iel de gebuurte kwam bij eur achter 'poederkes' van Dokter Mann of van 't Witte Kruis. Da mens woas zuu kleine da z' eur devuure moest doen veur boven eure contoair te kome.

Noar 't gruit plein oop, zuust neefest de wegelink, oad'e de winkel van Bertse, een foorse matrone. Eure vent, nen beerruimer, woas moar ten elft zu briet of eur. Ik zie noog de kaskes veure mij, mee gloaze deurkes, woar da z' eur sigaretten in stak en woar da Mémé, ne kameroat (moar vuuder vertelle 'k doar nog 't ien en 't ander van) tswijl' een paksk' in zijne zak stak (zonder te betoale vaneiges).

Oaz ek neu weere kijke oe da't waos, menschen, oenze weerd woas zuu kleine. Uizekes, drei kleine pleintses, ien gruit, wegelingskes, en de stienwig, woar dan wulder d' ottoo's teldegen die doar passeerdege. Zuu gruit woas da! Wulder speeldege, deeje van alles wa da nie kost oof most: lege flassche' melk pieken en noar de winkel oop de stienweeg brenge (ze kendege oens doar zuu goe nie), mee de catepuul ruite' kapot schiete, belleketrek doen, bande' van de velo's plat zette. 'k Uure de serieazent noog, die an de deure kwam, achter da me weer' iets uitgestoken oan: "Gustaaf, zijn eu kinders thuis?" Ons voader: "Wa èn ze neu weer' uitgestoke?" Rammel natuurlijk.

Oa me cens oan, ginge wulder noar de cinema, de Vox op de stienweeg. Vijf fran' entree de zoendag, en doar kreegde twee films veure, én 't nieuws van Belgavox. Oa me loaters een beetse mier cens oan, ginge wulder noar de Veuruit of noar de chique cinemas an de Zuid. 'k È noog geweete da binst den

*Zondag 21 maart
1937*

DE DAG

**DE GENTSCHÉ
RADIO-DISTRIBUTIE**

**PROGRAMMA
VAN ZONDAG 21 MAART 1937**

Programma I.

LICHTE MUZIEK

7.05 Luxemburg: Gevarieerde lichte muziek.
11.30 Rijsel P.T.T.: Militaire muziek.
12.— Rijsel P.T.T.: Lichte muziek.
12.45 Luxemburg: Lichte muziek. Dansmuziek.
13.30 Rijsel P.T.T.: Dansmuziek.
14.— Luxemburg: Lichte muziek. Liederén
15.30 Parijs Radio: Liederén.
16.— Parijs Radio: Lichte en dansmuziek.
17.— Luxemburg: Lichte en dansmuziek.
19.— Rijsel P.T.T.: Dansmuziek en lichte muziek.
21.10 Luxemburg: Lichte muziek en liederén.
22.45 Budapest: Zigeunermuziek.
23.— Parijs Radio: Dansmuziek.

Programma II.

GEVARIEERD PROGRAMMA

7.— Radio Vlaanderen.
9.— Normandie: Lichte muziek.
10.15 Hilversum I: Residence Orkest.
10.55 Parijs Radio: Lichte muziek.
12.10 Langenberg: Melodieën.
13.— Radio Vlaanderen.
20.— Luxemburg: Concert.
20.30 Parijs Radio: « Lucrèce Borgia », drama van V. Hugo.
23.— Toulouse: Gevarieerde lichte muziek.

Programma III.

GROOTE KONCERTEN

7.— Parijs Radio: Gramofoon. Gesproken dagblad. Concert.
9.— Praag: Salonkwartet
9.45 Langenberg: Gramofoon.
10.25 Langenberg: Schubert-koncert.
11.10 Hilversum I: « Residence » Orkest.
11.40 Hilversum I: Orgelkoncert.
12.— Parijs Radio: Orgelkoncert.
12.30 Parijs Radio: Godsdiénstige spreekbeurt door de H. P. Lhande. Onderwerp: « Les Rameaux ».
13.— Rijsel P.T.T.: Concert.
13.10 Hilversum I: Concertgebouw te Amsterdam: « Passion, nach Evangelisten Matthaus », van J. S. Bach.
16.40 Rijsel P.T.T.: Orgelkoncert met zang.
17.35 Droitwich: Concert door het « B.B.C. Orchestra »: Mendelssohn, Clifford, Saint-Saëus.
18.15 Rijsel P.T.T.: Orgelkoncert met zang
18.30 Droitwich: Brahms-koncert.
19.10 Droitwich: Orgelkoncert.
19.50 Hilversum II: Gramofoon.
20.40 Hilversum II: Gramofoon.
21.05 Londen Regional: Het « B.B.C. Symphony Orchestra »: Wagner, Mendelssohn, Dvorak, Bliss.
22.30 Hilversum I: Concert.
22.50 Stuttgart: Concert: Haydn, Chopin, Pfitzner.

antract' menschen ilder pattaten an't schelle woare. 'k Zie diene mensch nog veure mij mee zijnen ijzeren iemer.

De radiodiestrieubusse

Thuis oa m' uuk de Gensche Radiodiestrieubusse (afb. 6). Der ieng zuu nen bruinen baklieten bak mee drij knoopen in uis. Ge kost doar de poste mee pakke. 'k Zie diene mensch noog veur mij die alle moande kwam ontvange, jij mee zijn bruine sakooss' oop zijnen dikken buik. Achter nen Elexir d'Anvers woas 't ij weeg.

Afb. 6. Dit kon je op een zondag in 1937 horen via de radiodistributie. Je had toen de keuze tussen drie programma's. De verschillende onderdelen daarvan waren door de centrale directiepost aan de Jan van Stopenberghestraat (achter de cinema Sfinx) overgenomen van meestal buitenlandse zenders. Regelmatig werd van de ene zendpost naar de andere overgeschakeld, maar zelf kon je daarin niet kiezen (Documentatiecentrum DSMG. Begijnhof, Sint-Amansberg, collectie Vliegende Bladen Gent, reeks Radio, TV en digitale media, met dank aan Sonja Gyselinck).

De poortatief

Loaters koocht oens pa ne radio, ne poortatief, ne gele van Philips, oop piel-de'. Oas oens pa nie thuis woas, liepe wulder der mee te stoefen oop 't stroate tot da diene serieazent oens vroeg oof dat den taks betoald woas. Lappe, weere dienen azent an uis. Oens pa wist van niets. Taks?? Lappe, weer' oop oens kasse van pa. Oens pa gavn' eu ne kloop oop euwe koop en 't waos gedoan. Sommigte van mijn moate kreges sloage mee ne martinee. Oop den duur lierdege wulder oens lesse. Wulder wiste da onze wijkazent (Labio) alle doagen oop 't zelfst' uur' in oens stroate kwam. Toens zaten wulder broav' oop de zulle.

't Vervolgt

